

Yttrande avseende remiss: Kommissionens förslag till rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning (omarbetning)

Statistiska centralbyrån (SCB) kan varken tillstyrka eller avstyrka kommissionens omarbetade förslag till rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning. SCB är överlag positiv till de delar som har påverkan på SCB:s verksamhet, dvs. de delar i förslaget som avser delning av data till statistikmyndigheter för statistikframställning. Under förutsättning att förtydligandena på sidorna 2 och 3 beaktas och att SCB ges möjlighet att ta del av mikrodata, skulle SCB ha tillstyrkt förslaget. SCB har inte några synpunkter på övriga delar, förutom att en kommentar kring Tax Identification Number (TIN) också lämnas.

SCB svarar på remissen med utgångspunkt i hur förslaget bedöms påverka styrning av myndigheten, myndighetens huvuduppgift att producera statistik och samordna systemet för den officiella statistiken samt de kunskaper myndigheten har inom de områden den ansvarar för att producera officiell statistik.

SCB är mycket positiv till kommissionens förslag i det omarbetade DAC-direktivet om att dela uppgifter för statistikändamål. Skälet är att SCB i största möjliga utsträckning strävar efter att återanvända data som redan har samlats in för andra ändamål. Skatteverket är redan idag en viktig leverantör av s.k. administrativa data till SCB. Sekundäranvändning av data är effektivt både vad gäller minskade kostnader för uppgiftslämnare samt på sikt minskade produktionskostnader för officiell statistik. Administrativa data kan också leda till ökad kvalitet i statistiken.

De data som enligt förslagen föreslås delas med statistikmyndigheter förväntas öka kvaliteten i statistiken inom flera statistikområden. I bilagan till remissvaret redogör SCB mer i detalj för hur data enligt artiklarna 4-9, 12, 15-16 kan användas i olika delar av statistiken och förutsättningarna för det. I vissa fall kan aggregerade data bidra till ökad kvalitet i statistiken. Mikrodata, för fler artiklar än artikel 7, skulle t.o.m. möjliggöra en ännu större ökning av kvaliteten i statistiken.

För att SCB ska kunna tillstyrka förslaget, behöver nedanstående förtydliganden göras, för att inte begränsa möjligheterna för statistikframställning. SCB vill därför särskilt framhålla vikten av att;

- begreppen "volume" (artikel 46.2) och "statistics" (skäl 107) förtydligas, eller byts ut mot andra begrepp (exempelvis data). "Volume" i form av t.ex. uppgifter om antal skulle inte ge något värde varken för europeisk statistik eller för nationell officiell statistik (inklusive annan statlig statistik). Det behöver tydligt framgå vilken typ av uppgifter som avses med begreppen. Generellt är det uppgifter i form av mikrodata, i andra hand i form av aggregerade data med monetära belopp, som är användbara för statistik.
- begreppen "statistic offices", "statistical institutes" och "statistical authorities" i artikel 46.2 ändras, så att de överensstämmer med den europeiska statistikförordningen (EG) 223/2009¹.
De vedertagna begreppen för nationella statistikmyndigheter är dels National Statistical Institutes (SCB i Sverige, enligt vår instruktion) och Other National Authorities (andra nationella myndigheter). Det är nu otydligt vad som avses med begreppen i artikeln.
- skäl (107) förtydligas, så att det framgår att data kan användas för europeisk statistik enligt olika förordningar för ekonomisk statistik, *samt* för nationell officiell statistik (inklusive annan statlig statistik). Dessutom måste skrivningarna i direktivet möjliggöra implementering i svensk rätt. Med detta avses att insamling av uppgifter, med stöd av lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, måste möjliggöras. Det är också viktigt att exempelvis bestämmelserna i förordningen (2026:162) om utlämnande av uppgifter från Skatteverkets beskattningsverksamhet inte hindrar SCB från att ta del av "motsvarande DAC-uppgifter" från Skatteverket.
- begreppet "exchanges" avser informationsutbyte i båda riktningarna, SCB behöver således tillgång både till de uppgifter som Skatteverket lämnar till andra länders skattemyndigheter, samt tillgång till de uppgifter som tas emot från andra länders skattemyndigheter.

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program.

- att DAC-direktivet inte exkluderar användning av data för vidare användning, som t.ex. för forskning. Uttrycket "exclusively for statistical purposes" behöver därför utvidgas till att även avse forskning.
- syftet i artikel 46.2, med delning av uppgifter till nationella statistikmyndigheter, enbart är för framställning av statistik (*inkl. forskning enligt ovan*) inom dess ansvarsområden. Eftersom skäl 107 handlar om både medlemsländernas utvärdering av DAC-direktivet samt framställning av europeisk statistik (*med tillägget för nationell officiell statistik inkl. annan statlig statistik*), kan texten misstolkas i det syftet att statistikmyndigheterna kan bli delaktiga i uppföljningen av DAC-direktivet. För att undvika sådant missförstånd skulle ett förtydligande behöva göras.
- "volume", i det fall det fortfarande används i slutligt DAC-direktiv, beskrivs i detalj i förarbeten till den uppdaterade svenska lagstiftningen. Detta så att SCB har möjlighet att komma överens med Skatteverket om delning av data som är relevant för framställning av både europeisk statistik och nationell officiell statistik (inklusive annan statlig statistik).

Även om SCB inte har några synpunkter på andra delar i kommissionens förslag vill SCB ändå lämna en övrig kommentar avseende TIN, som i förslaget föreslås ges en ökad användning samt höjd kvalitet. Eftersom detta kommer att underlätta datahanteringen i informationsutbytet, kommer det även ha en positiv inverkan på statistiken.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Eva-Lo Ighe i närvaro av biträdande generaldirektör Magnus Sjöström, avdelningschefer Anna Elvkull, Elisabeth Hopkins och Cecilia Stenbjörn, chefsjurist Joachim Angermund samt verksamhetsutvecklare Andreas Lennmalm och Lisa Levinsson, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Eva-Lo Ighe

Lisa Levinsson

Bilaga

SCB:s uppfattning är att utgångspunkten för datautbytet för statistikändamål bör vara att data delas på mikrodatanivå, det vill säga att statistikmyndigheterna får tillgång till data per organisationsnummer eller personnummer (TIN). Tillgång till mikrodata skulle avsevärt öka användbarheten av data i syfte att framställa statistik av god kvalitet.

SCB har nogsamt utvärderat varje uppgift, som är aktuell enligt artikel 46.2, och beskriver nedan nyttan av data enligt de olika artiklarna med avseende på framställning av officiell nationell statistik, europeisk statistik samt annan statlig statistik.

Hänvisningar görs till nedan statistikområden, med tillägg av några specifika statistikprodukter som underpunkter, och dess EU-förordningar.

- Nationalräkenskaper (NR) och Finansräkenskaper (ENS)²
(Finansinspektionen är statistikansvarig myndighet för Finansräkenskaper)
- Bruttonationalinkomst (BNI)³ som underlag för EU:s egna medel
(ingen egen statistikprodukt)
- Internationella företag, Det digitala samhället samt Företagens produktion, försäljning och ekonomi (EBS)⁴
 - Nationella företagsregister och Euro Groups Register (EGR)
(Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser är statistikansvarig myndighet för internationella företag)
- Hushållens utgifter och Levnadsförhållanden⁵
- Hushållens inkomster, tillgångar och skulder
 - Företagsregister och individdatabas, FRIDA⁶ *(annan statlig statistik)*
 - Inkomster och skatter
- FASIT-modellen⁷ *(annan statlig statistik)*

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen, ENS.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/516 av den 19 mars 2019 om harmonisering av bruttonationalinkomsten till marknadspris och om upphävande av rådets direktiv 89/130/EEG, Euratom och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1287/2003, BNI-förordningen.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (eu) 2019/2152 av den av den 27 november 2019 om europeisk företagsstatistik och om upphävande av tio rättsakter på området företagsstatistik, EBS.

⁵ Förordning (EU) 2019/1700 om fastställande av en gemensam ram för europeisk statistik om personer och hushåll, som grundas på uppgifter på individnivå som samlas in genom urvalsundersökningar.

⁶ FRIDA har flera syften varav ett är att tillhandahålla underlag för skatteeffekts- och prognosberäkningar samt att följa upp och analysera effekten av beslut inom skatteområdet såsom stödåtgärder för i första hand företag. SCB avser att koppla uppgifterna i CbCR till FRIDA för att kunna ge Regeringskansliet övergripande analysmöjligheter kring skatteundrandragande och vinstflyttning samt bedömning av risk för avvikande hantering av interntprissättningsregler.

⁷ Förordning (2019:509) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar och Lag (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar.

- Utrikeshandeln med tjänster (UHT)^{4,8} och Betalningsbalansen (BoP)⁸ *(som Riksbanken ansvarar för och som är del av europeisk statistik men inte svensk officiell statistik)*
- Befolkningens sammansättning och utveckling⁹

Artikel 4 (Tjänsteinkomster m.m.)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

För denna datamängd är behovet i första hand mikrodata.

Idag saknas till stor del data över inkomster från utlandet till Sverige. Mikrodata skulle bidra till ökad kvalitet för FASIT-modellen, Inkomster och skatter, FRIDA, Levnadsförhållanden samt Befolkningens sammansättning och utveckling. SCB har idag överenskommelse om att ta del av mikrodata avseende lön och pensioner, där överenskommelsen baseras på det nordiska handräckningsavtalet. Att få tillgång till motsvarande mikrodata avseende alla länder inom EU, inte enbart de nordiska, samt fler uppgifter enligt artikel 4, t.ex. kapitalinkomster, skulle bidra till en ökad kvalitet i statistiken.

Data över tjänsteinkomster m.m. är också viktigt för NR inklusive BNI, som underlag för EU:s egna medel, UHT och BoP. Skulle det inte vara möjligt att dela mikrodata för privatpersoner enligt DAC-direktivet skulle ändå aggregerade data, ge ett mervärde för dessa statistikområden, i det fall det avser följande aggregat: monetära belopp, per "typ av uppgift" (enligt artikel 4), uppdelat per land samt per juridiska personer respektive fysiska personer.

Artikel 5 (Finansiella konton)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

För denna datamängd är behovet aggregerade data per "typ av uppgift" (enligt artikel 5), uppdelat per land samt per juridiska personer respektive fysiska personer.

För framställning av Finansräkenskaper och BoP saknas idag en datakälla avseende svenska hushålls banktillgodohavanden i andra länder t.ex. innehav av e-pengar.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 184/2005 av den 12 januari 2005 om gemenskapsstatistik över betalningsbalansen, internationell handel med tjänster och utländska direktinvesteringar.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1260/2013 av den 20 november 2013 om europeisk befolkningsstatistik.

Artikel 6 (Förhandsbesked)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

SCB bedömer att datamängden inte är relevant för nuvarande statistikändamål och behöver därför inte delas med SCB.

Artikel 7 (Land-för-land-rapporter, CbCR)

Enligt förslaget ska mikrodata för land-för-land-rapporterna delas, samt även "volume".

SCB vill understryka vikten av mikrodata för denna datamängd, detta för framställning av både det nationella företagsregistret och EGR av hög kvalitet, vilket t.ex. gynnar Internationella företag och FRIDA.

SCB vill uppmärksamma Finansdepartementet på den överenskommelse som SCB redan idag har med Skatteverket om att SCB får ta del av land-för-land-rapporterna per organisationsnummer. Mikrodata levereras till SCB med stöd av 6 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Aggregerade data skulle inte vara användbar för statistikändamål.

Artikel 8 (Rådgivares rapportering av gränsöverskridande arrangemang)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

SCB bedömer att datamängden inte är relevant för nuvarande statistikändamål och den behöver därför inte delas med SCB.

Artikel 9 (Inkomster via digitala plattformar)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

För denna datamängd är behovet i första hand mikrodata. Mikrodata skulle bidra till ökad kvalitet för statistikområdena Det digitala samhället samt Hushållens utgifter.

Data över inkomster via digitala plattformar är också viktig för NR, inklusive BNI som underlag för EU:s egna medel, UHT och BoP. Skulle det inte vara möjligt att dela mikrodata för privatpersoner enligt DAC-direktivet skulle ändå aggregerade data ge ett mervärde för denna statistik i det fall det avser följande aggregat: monetära belopp, per "typ av uppgift" (enligt artikel 9), uppdelat per land samt per juridiska personer respektive fysiska personer.

Artikel 12 (Kryptotillgångar)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

För denna datamängd är behovet aggregerade data per "typ av uppgift" (enligt artikel 12), uppdelat per land samt per juridiska personer respektive fysiska personer.

Enligt kommande krav för NR och BoP, som träder i kraft 2030, ska tillgångar i kryptovalutor redovisas i statistiken. Idag saknas datakällor på detta område.

Artikel 15 (Tilläggsskatterapport)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

För denna datamängd är behovet mikrodata, främst för syftet att framställa FRIDA, nationella företagsregistret och EGR. Aggregerade data skulle inte vara användbara för dessa statistikändamål.

Skulle det inte vara möjligt att dela mikrodata skulle aggregerade data ge ett mervärde för användning i BoP i det fall det avser följande aggregat: monetära belopp, per "typ av uppgift" (enligt artikel 15), uppdelat per land.

Artikel 16 (Formalia till artikel 15)

Enligt förslaget ska "volume" delas.

För denna datamängd är behovet mikrodata, främst för syftet att framställa FRIDA och EGR. Aggregerade data skulle inte vara användbara för dessa statistikändamål.